

CRISTIANS A ALGÈRIA

FRA HUBERT LE BOUQUIN

Hubert Le Bouquin és un caputxí francès que està vivint amb la seva comunitat en una població anomenada Tiaret que, vista des del nord del país, es troba al lindar del Sàhara, a Algèria, en la diòcesis d'Oran. La comunitat porta allà uns quinze anys, però en aquest temps, tant ell com els seus germans, s'han inserit ràpidament i molt positivament en aquella Església que té una fesomia especial.

A finals d'octubre passat, va tenir lloc a Lourdes la primera "Universitat de la diaconia i del servei" en la qual hi va participar Hubert. Convidat a presentar-se, veiem què és el que va destacar:

Vinc d'una Església en la que hi ressona el crit dels més pobres...

La nostra Església a Algèria gairebé no representa res en el paisatge algerí. Potser els cristians catòlics arribem a ser uns pocs milers en un país de 44 milions d'habitants, disseminats en un territori que té una extensió unes cinc vegades més gran que França. La major part de la nostra Església està representada per migrants procedents d'Àfrica subsahariana que, després d'haver travessat el desert, es troben fracassats en el nord d'Àfrica, esperant, a vegades desenes d'anys, fins aconseguir passar a l'altra riba del Mediterrani, a les embarcacions les condicions i la inseguretats de les quals ja coneixem. Tenim també a la nostra Església uns centenars d'estudiants igualment subsaharians, i treballadors immigrants filipins, coreans... i alguna altra família europea i finalment els qui podríem anomenar voluntaris de l'Església, sacerdots, religiosos, laics, uns dos-cents en total. D'allà vinc jo i d'allà us parlo jo.

Us diré el que he vist, escoltat i comprès a partir del que sóc com a persona i com a membre de l'Església a Algèria.

Un dia vaig anar a portar una carta d'una amiga a un senyor que viu en un poblet a uns 30 km. de Tiaret, on vivim la comunitat de germans caputxins. Es tractava de trobar aquest senyor que jo no coneixia; només sabia que al seu pare, fa més de 60 anys, l'havien matat els combatents algerins perquè havien suposat que col·laborava amb l'exèrcit francès. Buscant la casa d'aquest senyor, ja en el seu barri, ho pregunto a algú i abans de respondre'm o indicar-me la casa, em diu: "Ah, vostè busca a aquell gos!" Així és que 60 anys després, a aquest home se'l menysprea i els veïns el tracten encara com un gos. Per suposat que m'impactà aquesta resposta injuriosa.

Però a la Universitat de la diaconia i de la solidaritat, ho he comprès. He entès a l'escola de l'Evangeli i de la dona sirio-fenícia que aquesta ofensa podia transformar-se en benedicció ja que "els gossos mengen les engrunes que cauen sota la taula dels fills". Tant els gossos com els fills es beneficien de la sobreabundància de l'amor de Jesús. Això em va fer recordar sant Francesc, de qui venim els caputxins. Quan va començar a viure segons

l'Evangeli, el seu pare que no hi estava d'acord el va fer fora de casa, i cada cop que escoltava parlar del seu fill i de les seves bogeries o el veia pels carrers d'Assís, el maleïa. Francesc, pel contrari, demanava a un pobre que el beneís. Així la maledicció es convertia en benedicció, en boca d'un pobre.

Durant la universitat d'estiu, he trobat gossos en el camí dels pelegrins de l'esperança. Els gossos són els companys (com-panis significa els que comparteixen el mateix pa), homes del carrer que poden convertir-se en companys d'esperança.

Vinc d'una regió de l'altiplà d'Algèria on els homes comparteixen la vida dels animals i, quan agafo l'autobús per anar a visitar els presoners migrants a 300 km. de casa nostra en direcció al Sàhara, em trobo encaixonat a l'autobús entre homes ficats en la seva djilaba impregnada de l'olor del ramat, del foc i de les seves pròpies olors. Aquesta olor m'ataca a la gola i se'm remou l'estómac. Però en aquesta universitat de la diaconia i de la solidaritat, he après de la boca dels pobres que han llegit l'Evangeli i que al seu torn ho han après de la dona fenícia, que aquesta olor és la del mateix Jesús que tant es va acostar als pobres i tant s'acosta als pobres que estan a Algèria. En realitat jo ja ho sabia, i ho sabia pel mateix papa que diu als sacerdots que també ells han de fer olor d'ovella, però el que jo sabia ha quedat confirmat per la saviesa dels més pobres. Car quan els més pobres diuen les mateixes paraules que el papa, és senyal que ell té la veritat de la fe. Quan la paraula dels més importants i la dels més petits coincideix, és que és veritable, encara quan jo mateix ignoro qui estan entre els més importants o els més petits, si el papa o els més pobres.

Vinc d'un país en el qual els homes es balancegen al temps que reciten els versos de l'Alcorà, una altra paraula que ve de dalt. I quan nosaltres aquí hem acompanyat amb

gestos les lectures de l'Evangeli i la pregària del Parenostre, jo pensava en les dones i els homes del meu país que es dirigeixen sincerament a Al·là demanant-li la pau.

Vinc d'un país en el qual es parla àrab, en el que a Déu anomenen Al·là i quina ha estat la meua alegria en escoltar a Farah que pregava per nosaltres en àrab!: m'he sentit a la meua pròpia casa.

Vinc d'una Església a Algèria que viu amb un cor ardent la diaconia. En efecte, la diaconia, el servei i la solidaritat es l'únic llenguatge de que disposa per a expressar l'amor de Crist al poble algerí i musulmà. No té més paraules que la del servei humil. Vinc d'una Església que ha donat els seus testimonis, els seus màrtirs de la diaconia i de la solidaritat: Pierre Claverie, bisbe de la meua Església d'Oran i els seus companys, que moriren per no haver volgut abandonar el poble algerí durant la guerra civil. Anomenaré aquelles germanes i germans que aviat, sens dubte, seran beatificats: Pierre, Henri i Paul-Hélène (assassinats a la biblioteca

que tenien per als nens i adolescents de les escoles de la Casbah, barri antic d'Alger, la capital); Angèle, Bibianne, Odette, Ester i Caridad; Christian, prior del monestir de Tibhirine i els seus germans Luc, Christoph, Michel, Bruno, Célestin i Paul; els Pares Blancs de Tizi Ouzou, Jean, Alain, Charles, Christian. Van morir ells com altres 200.000 algerins, homes i dones musulmanes, que no van voler sotmetre's al dictamen dels qui els negaven el dret d'escolaritzar els seus fills. Van morir com altres cents d'imans que es negaven a pronunciar fàtues condemnant els "dolents" musulmans, tals com artistes, homes intel·lectuals, periodistes o a cristians, que no van voler deixar-se humiliar.

Vinc d'una Església que viu amb passió això d'anar a l'encontre de l'altre de cultura diferent, o la religió i la història del qual són totalment diferents. I això perquè Déu estima els algerins musulmans tal com són i no com nosaltres voldríem que fossin... Vinc d'una Església que es considera sacrament de l'encontre de la humanitat sencera en el cos i en el cor de Jesús.

Vinc d'una Església pobra i dels pobres en la qual els cristians que es reuneixen els diumenges són migrants procedents de l'Àfrica subsahariana, que viuen en extrema precarietat, perseguits per la policia, vivint en garatges sense aigua, sense higiene. Dones que han de prostituir-se, homes que viuen del tràfic o contraban més sòrdid. Vinc d'una Església en la qual el crit dels més pobres ressona a totes les misses de la catedral d'Oran.

Vinc d'una Església que es considera ciutadana, que té la voluntat de posar-se al servei de la societat algerina, d'aportar el seu granet de sorra en la construcció d'una humanitat plural i fraterna en la qual les diferències no siguin mai excuses per a excloure sinó al contrari, raons per valoritzar-se els uns als altres en una harmonia

de mil colors i com una simfonia musical. Una societat algerina en la qual cadascú tingui el seu lloc. Vinc d'una Església que acull nens, dones, homes musulmans, musulmans en la seva totalitat, per ajudar-los a créixer en humanitat, en intel·ligència, en amor i en llibertat.

L'Església és el signe que Déu ha donat a la humanitat sencera. El nostre objectiu està més enllà de l'Església, és el Regne de Déu, que ja és aquí i encara no. L'Església no és el Regne de Déu, però és signe d'aquest Regne, és el sacrament. No podem estar mai satisfets perquè ja ens trobem bé entre nosaltres, mentre no haguem anat a l'encontre de tots els homes, dones i nens de qualsevol lloc, sigui quina sigui la seva pertinença religiosa. No per atraure'ls a nosaltres sinó per ser testimonis de l'Amor de Crist per a tots. Per a posar-nos al servei de la seva dignitat, de la seva humanitat, de la seva llibertat. Crec que Jesús no va demanar a la dona sirio-fenícia que fos deixebla, que es fes cristiana. Jesús va voler que fos el que era, una mare feliç.

("Le Lien", Revista Diocesana d'Oran, número 408)

